

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (22 - 26 Mayıs)

Türkiye

- Merkezî yönetim brüt borç stoku Nisan sonu itibarıyla 4,588.1 milyar TL oldu. Borç stokunun 1 trilyon 736.7 milyar lira tutarındaki kısmı Türk lirası, 2 trilyon 851.4 milyar lira tutarındaki bölümü ise döviz cinsi borçlardan oluştu.
- Tüketici güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre %4 oranında artarak 91.1 oldu.
- Kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0.6 puan artarak %76 seviyesinde gerçekleşti.
- Reel kesim güven endeksi, bir önceki aya göre 0.3 puan artarak 108.3 seviyesinde gerçekleşti.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Mayıs ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faizini tahminlere paralel olarak %8.5'te sabit tuttu.

ABD

- ABD ekonomisi 2023 yılı ilk çeyrek büyüme oranı bir önceki çeyreğe göre %1.1'den %1.3 büyümeye yukarı yönlü revize edildi.
- Fed'in enflasyon göstergesi olarak takip ettiği kişisel tüketim harcamaları (PCE) endeksi Nisan'da aylık %0.4 arttı, yıllık %4.2'den %4.4'e yükseldi. Çekirdek PCE Nisan'da önceki aya kıyasla %0.3 olan tahminlerin üstünde %0.4 arttı. Çekirdek PCE yıllık bazda ise beklentilerin üstünde %4.6'dan %4.7'ye yükseldi.
- Nisan ayında kişisel gelirler beklentilere paralel %0.4 arttı. Kişisel harcamalar ise %0.4 olan beklentilerin üstünde %0.8 arttı.
- Dayanıklı mal siparişleri Nisan ayında bir önceki aya göre %1 düşüş beklentilerine karşın %1.1 artış gösterdi.
- Fed'in 2-3 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirdiği para politikası toplantısının tutanaklarına göre, bazı yetkililer Mayıs toplantısında faiz artırımlarına olan gereksinimin azaldığını belirtirken; diğer yetkililer ise yüksek seyrini koruyan enflasyonun yarattığı riskler nedeniyle merkez bankasının seçeneklerini açık tutması gerektiği uyarısında bulundu.
- ABD'de Başkan Biden ile Temsilciler Meclisi Başkanı McCarthy'nin vardıkları anlaşmaya göre, federal borçlanma tavanı uygulaması 1 Ocak 2025'e kadar askıya alınacak.

Avrupa

- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, Banka'nın enflasyonla mücadelede kararlı olduğunu ve faizleri yeterince sınırlayıcı seviyelere getireceklerini belirtti.
- Almanya'da IFO iş dünyası güven endeksi Mayıs ayında 91.7 seviyesine gerileyerek beklentilerin altında gerçekleşti.
- Almanya ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %0.5 daraldı. Ülke ekonomisi bir önceki çeyreğe göre ise %0.3 daralarak teknik resesyona girdi.

Asya

- Japonya'da imalat sektörü PMI Mayıs ayında öncül verilere göre 50.8 seviyesine yükseldi. Hizmet sektörü PMI ise 56.3 seviyesine yükselerek toparlanmaya işaret etti.

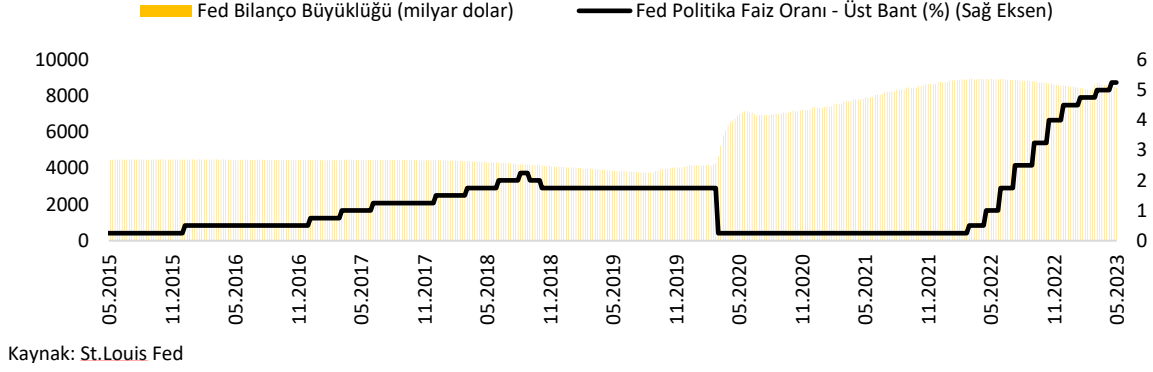
Diğer

- İsrail Merkez Bankası enflasyonu dizginlemek için 10. kez faiz artışına gitti ve tahminlere paralel olarak gösterge faizini %4.5'ten %4.75'e yükseltti.
- Yeni Zelanda Merkez Bankası (RBNZ) gösterge politika faizini 25 baz puan artırarak %5.5'e yükseltti. Bu, Ekim 2021'den bu yana üst üste 12'nci faiz artışı oldu.
- Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, henüz faizlerin düşürülmesi için erken olduğunu, bu hamlelerin 2025'in başları gibi beklenebileceğini ifade etti.
- Güney Afrika Merkez Bankası politika faizini beklentilerin üzerinde 50 baz puan artırarak %8.25'e çıkardı.

Ayrıntılar...

Yurt dışı

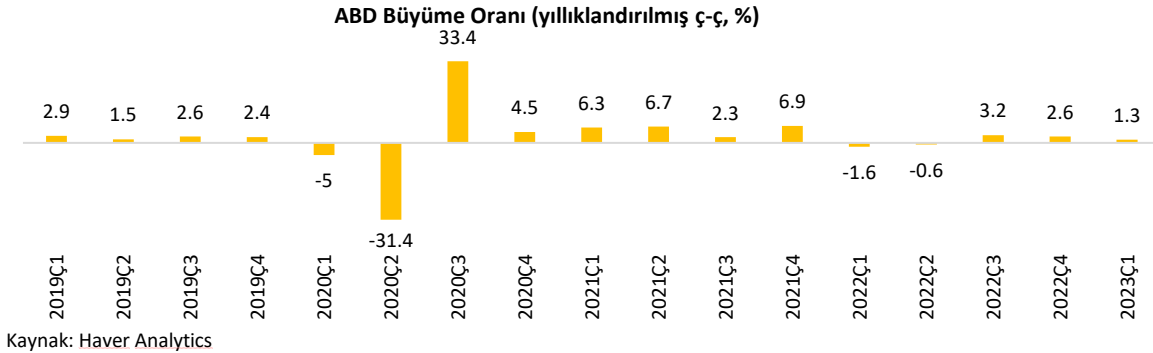
Fed'in Mayıs ayında düzenlenen son toplantısına ilişkin tutanakları yayımlandı.

Fed'in 5-6 Mayıs tarihine ilişkin tutanakları, Fed üyelerinin faiz oranlarında nasıl bir yol izleneceği konusunda bölündüklerini ortaya koydu. Tutanaklara göre, bazı üyeler daha fazla faiz artışının gerekli olduğunu görürken, diğer üyeler ekonomik büyümede yavaşlamanın para politikasında daha fazla sıkılaştırma ihtiyacını ortadan kaldırdığını savundular.

Toplantı sonrası açıklamalarında yer alan "ek politika sıkılaştırması uygun olabilir" ifadesinin kaldırılmasına oybirliğiyle karar verdi.

ABD ekonomisi 2023 yılı ilk çeyrek büyüme oranı yukarı yönlü güncellendi.

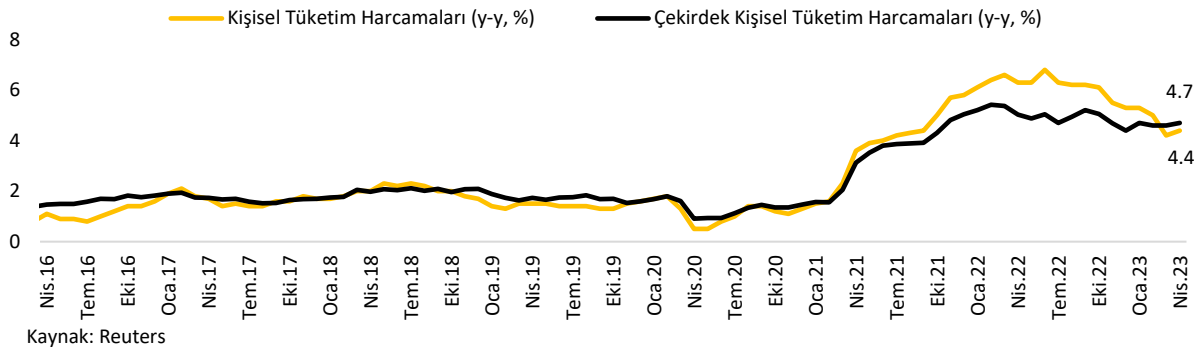

ABD ekonomisinin 2023 yılı ilk çeyrek büyüme oranı %1.1'den %1.3'e yukarı yönlü revize edildi. Ancak ilk çeyrek büyüme oranı, son üç çeyreğin en düşük büyüme oranı olmayı sürdürdü.

Yukarı yönlü revizyonda, kamu harcamalarındaki ve sabit sermaye yatırımlarındaki revizyon etkili oldu. Kamu harcamalarındaki artış %4.7'den %5.2'ye revize edildi. Sabit sermaye yatırımlarındaki artış ise %0.7'den %1.4'e güncellendi. Stokların büyümeye -2.1 negatif etkisi oldu.

ABD ekonomisi 2022 yılında %2.1 büyümüşü. Ülke ekonomisinin 2023 yılında %0.4 büyümesi bekleniyor.

ABD'de kişisel tüketim harcamaları Nisan'da beklentiyi aşarak yükseldi.

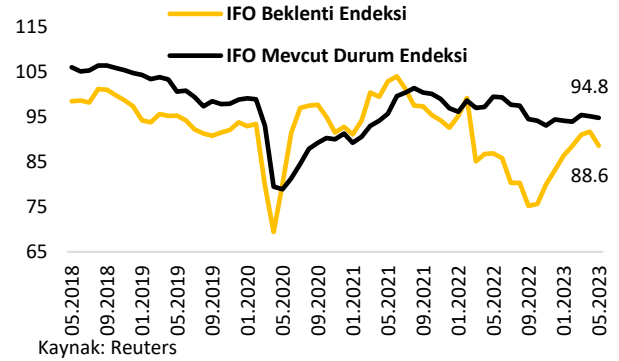
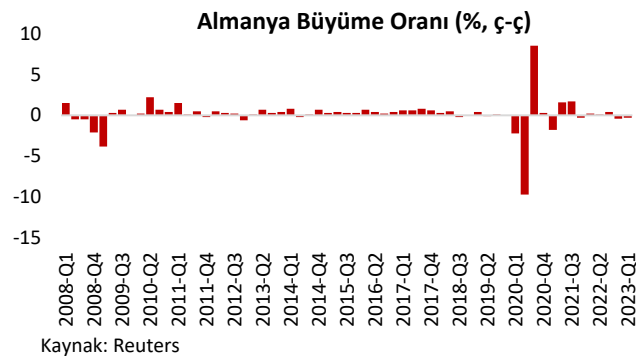

ABD'de Fed'in enflasyon göstergesi olarak takip ettiği kişisel tüketim harcamaları (PCE) fiyat endeksi Nisan'da aylık %0.4 arttı, yıllık %4.2'den %4.4'e yükseldi. Yıllık artış böylece %2'lik enflasyon hedefinin oldukça üzerinde kalmaya devam etti. Fed Başkanı Powell'ın enflasyonun yönünü göstermesi açısından daha kesin bir gösterge olduğunu belirttiği çekirdek PCE Nisan'da önceki aya kıyasla %0.3 olan tahminlerin üstünde %0.4 arttı. Çekirdek PCE yıllık bazda ise beklentilerin üstünde %4.6'dan %4.7'ye yükseldi.

Nisan ayında kişisel gelirler beklentilere paralel %0.4 arttı. Kişisel harcamalar ise %0.4 olan beklentilerin üstünde %0.8 arttı.

Çekirdek PCE'nin, Fed'in %2 hedefinin oldukça üzerinde seyrediyor olması enflasyon seyri üzerinde risk oluşturmasına karşın; Fed'in faiz artırımlarında sona yaklaşıldığı beklentileri kuvvetleniyor.

Almanya ekonomisi teknik resesyona girdi. IFO iş dünyası güven endeksi Ekim'den beri ilk kez geriledi.

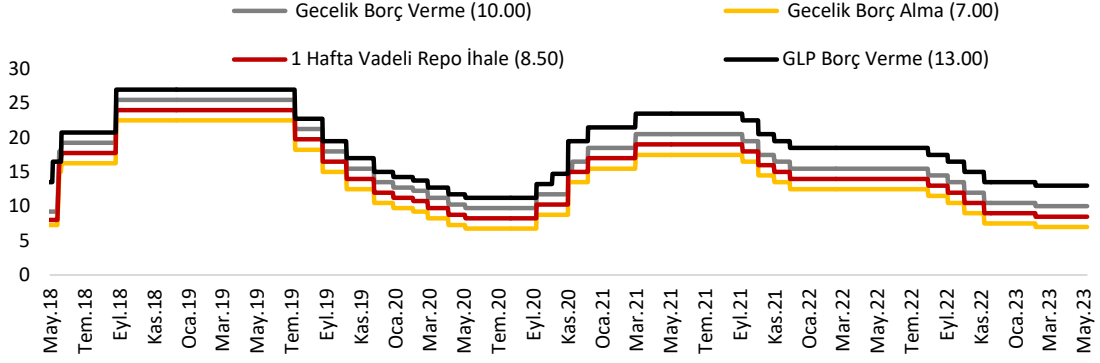
Almanya'da iş dünyasının görünümü, üretim sektöründe yaşanan talep eksikliği nedeniyle Ekim'den beri ilk kez geriledi. IFO beklenti göstergesi Mayıs ayında 91.7'den 88.6'ya düştü. Mevcut koşullara işaret eden gösterge ise 95.1'den Mayıs'ta 94.8'e geriledi.

Almanya ekonomisi 2023 ilk çeyreğine ilişkin GSYH verisi nihaî olarak %0.3 daralmaya revize edildi. Ülke ekonomisi 2022'nin son çeyreğinde çeyreklik bazda %0.5 daralmıştı. Böylece Almanya ekonomisi iki çeyrek üst üste daralarak teknik resesyona girmiş oldu. Küçülme verisinde, kamu harcamalarında yaşanan düşüş ve enflasyonun tüketicileri olumsuz etkilemesi sonucu hanehalkı harcamalarında yaşanan gerileme etkili oldu. Yatırım harcamaları ise inşaat öncülüğünde yükseldi.

Alman ekonomisi 2022 yılında %1.9 büyümüşü. Almanya Merkez Bankası (Bundesbank), ülke ekonomisinin 2023 yılını %0.5 küçülme ile bitirmesini bekliyor.

Yurt içi

TCMB politika faiz oranını sabit bıraktı.

Kaynak: TCMB

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Mayıs ayı toplantısında politika faiz oranını değiştirmeyerek %8.50 seviyesinde bıraktı. Piyasadaki beklentiler de faiz oranının değişmeyeceği yönündeydi.

Toplantı metninde, parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini destekleyecek araçların kararlılıkla kullanılmaya devam edileceği ve fonlama kanalları başta olmak üzere tüm politika araç setinin liralasma hedefleriyle uyumlu hâle getirileceği tekrarlandı.

Yaşanan felaketin etkilerinin en düşük seviyelere indirilmesi ve gerekli dönüşümün desteklenmesi amacıyla uygun finansal koşulların oluşmasının önceliklendirileceği ifade edildi. Para politikası duruşunun fiyat istikrarı ve finansal istikrarı koruyarak deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli olduğu görüşünde bulunduğu belirtildi. Depremın 2023 yılının ilk yarısındaki etkilerinin yakından takip edileceği tekrarlandı.

Merkezî Yönetim Borç Stoku 2023 yılı Nisan ayı itibarıyla 4,588.1 milyar TL gerçekleşti.

Enstrüman Yapısına Göre	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 Nisan
Merkezî Yönetim Borç Stoku (milyar TL)												
Toplam	532.9	586.2	612.5	678.2	760.0	876.5	1,067.1	1,329.1	1,812.1	2,747.8	4,033.2	4,588.1
İç Borç Stoku	386.5	403.0	414.6	440.1	468.6	535.5	586.1	755.1	1,060.4	1,321.2	1,905.3	2,292.9
Hazine Bonosu	3.7	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0	5.5	15.5	0	9.9	18.9	3.01
Devlet Tahvili	382.9	403.0	414.6	440.1	467.6	534.5	580.6	739.6	1,060.4	1,311.3	1,886.4	2,289.9
Dış Borç Stoku (TL)	146.4	183.2	197.9	238.1	291.3	341.0	481.0	573.8	751.8	1,426.6	2,127.9	2,295.2
Dış Borç Stoku (Milyon \$)	82.2	85.2	84.6	81.5	82.8	90.2	91.2	96.4	102.3	109.7	113.6	117.9
Uluslararası Tahvil (TL)	91.7	119.0	135.2	167.3	211.4	252.3	364.9	451.2	593	1,087.3	1,644.9	1,783.6
Uluslararası Tahvil (Milyon \$)	51.5	55.3	57.8	57.3	60.1	66.8	69.2	75.8	80.6	83.6	87.8	91.6
Kredi (TL)	54.6	64.2	62.7	70.8	79.9	88.7	116.1	122.6	158.8	339.3	483.0	511.6
Kredi (Milyon \$)	30.7	29.9	26.8	24.2	22.7	23.5	22.0	20.6	21.1	26.1	25.8	26.3

Borç stokunun 1,736.7 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsi, 2,851.4 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluştu.

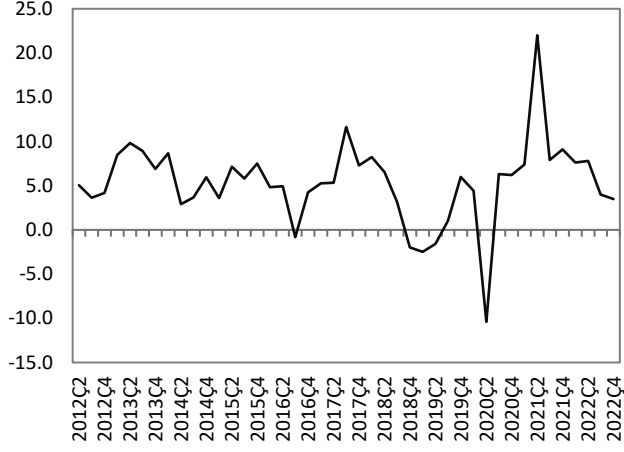
Haftalık Veri Takvimi (29 Mayıs - 2 Haziran 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
29.05.2023	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Mayıs)	102.2	103.7 (Açıklandı)
30.05.2023	Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (Nisan)	-8.3 milyar \$	--
	ABD	CaseShiller Konut Fiyat Endeksi (Mart, a-a)	%0.2	--
		Conference Board Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	101.3	99.1
		Dallas Fed İmalat Endeksi (Mayıs)	-23.4	--
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	-17.5	-17.4
	Japonya	İşsizlik Oranı (Nisan)	%2.8	%2.7
31.05.2023	Türkiye	GSYH (1.çeyrek, y-y)	%3.5	%3.9
	ABD	Chicago PMI (Mayıs)	48.6	47
		Fed Bej Kitap	--	--
	Almanya	İşsizlik Oranı (Mayıs)	%5.6	%5.6
		TÜFE (Mayıs, öncül, y-y)	%7.2	%6.5
	Fransa	TÜFE (Mayıs, öncül, y-y)	%5.9	%5.4
		GSYH (1.çeyrek, ç-ç)	%0	%0.2
	İtalya	GSYH (1.çeyrek, y-y)	%1.4	%1.8
		TÜFE (Mayıs, öncül, y-y)	%8.2	--
	Japonya	Sanayi Üretim Endeksi (Nisan, öncül, y-y)	-%0.6	--
		Perakende Satışlar (Nisan, y-y)	%7.2	%7
		Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	35.4	--
		Konut Başlangıçları (Nisan, y-y)	-%3.2	-%0.9
1.06.2023	Türkiye	İmalat PMI (Mayıs)	51.5	--
		TCMB PPK Toplantı Özeti	--	--
	ABD	ADP Özel Sektör İstihdamı (Mayıs)	296 bin kişi	170 bin kişi
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	229 bin kişi	235 bin kişi
		İmalat PMI (Mayıs)	50.2	--
		ISM İmalat PMI (Mayıs)	47.1	47
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Mayıs)	45.8	44.6
		TÜFE (Mayıs, öncül, y-y)	%7	%6.3
		İşsizlik Oranı (Nisan)	%6.5	%6.5
		ECB Toplantı Tutanaqları	--	--
	Almanya	Perakende Satışlar (Nisan, y-y)	-%8.6	-%5
		İmalat PMI (Mayıs)	44.5	42.9
	Fransa	İmalat PMI (Mayıs)	45.6	46.1
	İtalya	İmalat PMI (Mayıs)	46.8	45.8
		İşsizlik Oranı (Nisan)	%7.8	%7.8
	İngiltere	İmalat PMI (Mayıs)	47.8	46.9
	Japonya	İmalat PMI (Mayıs)	49.5	--
2.06.2023	ABD	Tarım dışı İstihdam (Mayıs)	253 bin kişi	195 bin kişi
		İşsizlik Oranı (Mayıs)	%3.4	%3.5
		Ortalama Saatlik Kazançlar (Mayıs, a-a)	%0.5	%0.3
	Fransa	Sanayi Üretim Endeksi (Nisan, a-a)	-%1.1	%0.3

TÜRKİYE

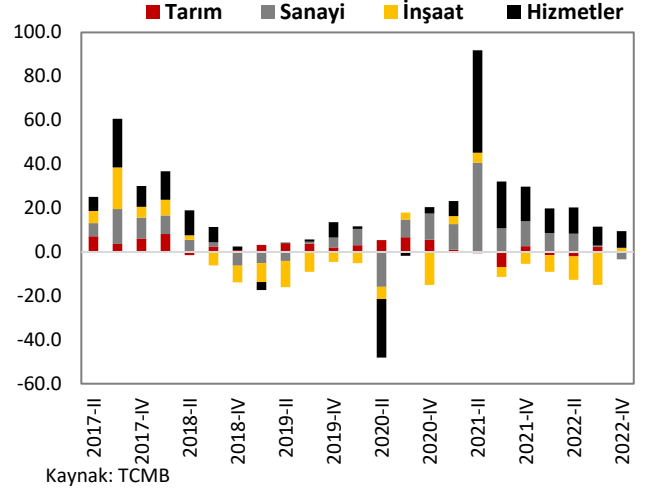
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

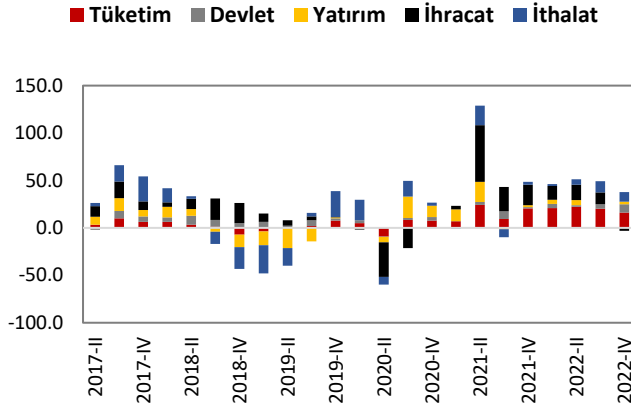
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

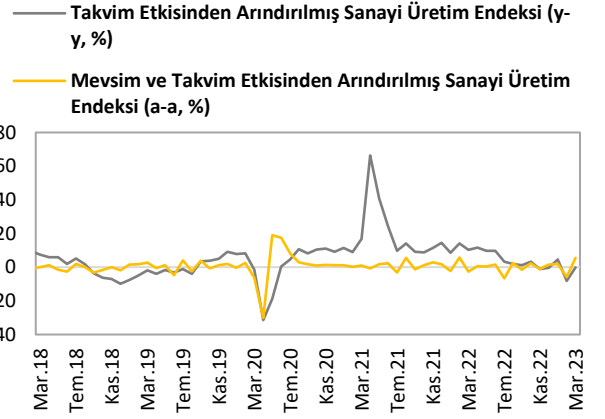
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

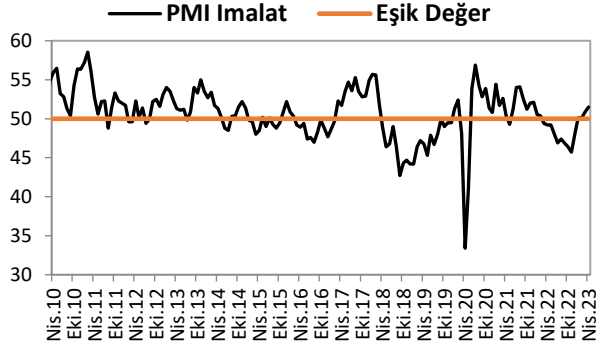
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

Kaynak: TÜİK

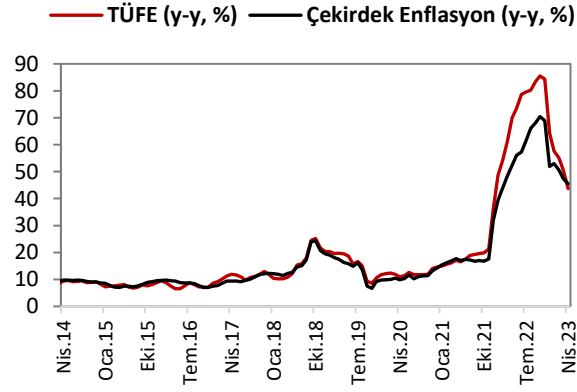
İmalat PMI

Kaynak: Bloomberg

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

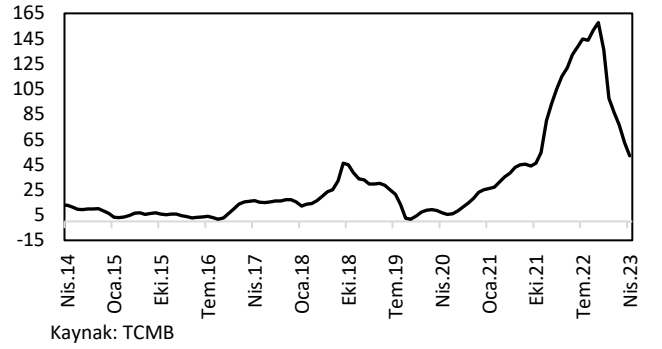
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

Kaynak: TCMB

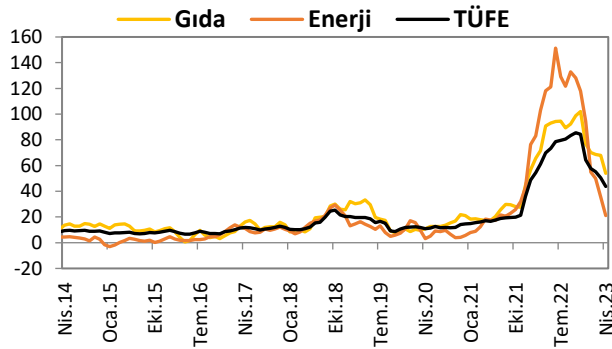
Yİ-ÜFE

Yİ-ÜFE (y-y, %)

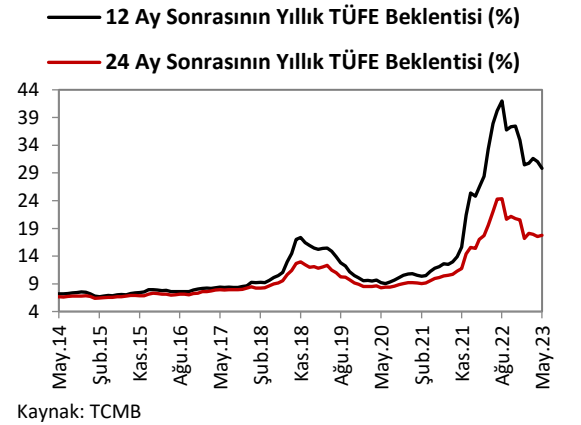
Kaynak: TCMB

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

Kaynak: TCMB

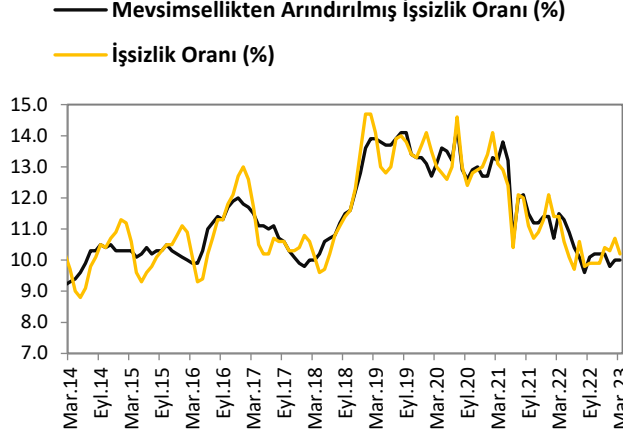
Enflasyon Beklentileri

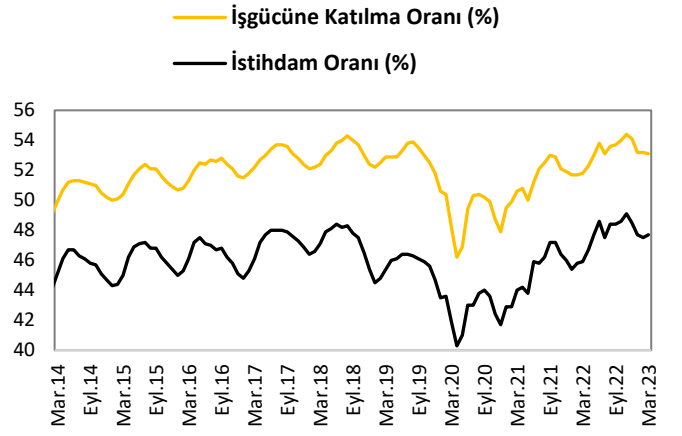
Kaynak: TCMB

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

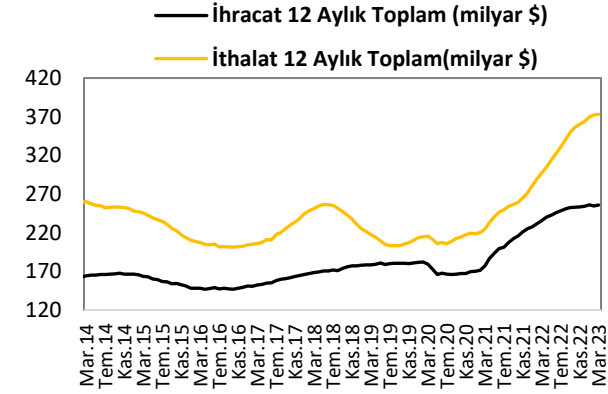

İşgücüne Katılım Oranı

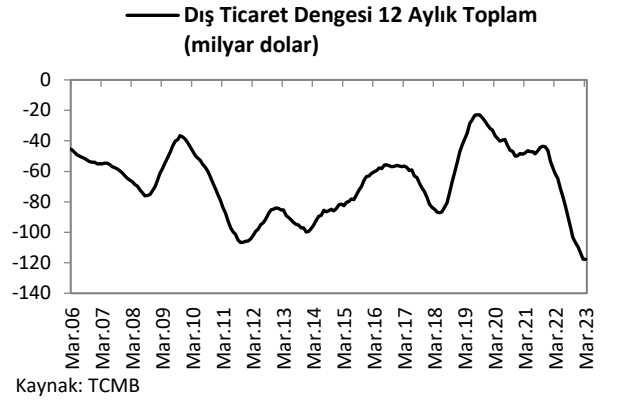

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

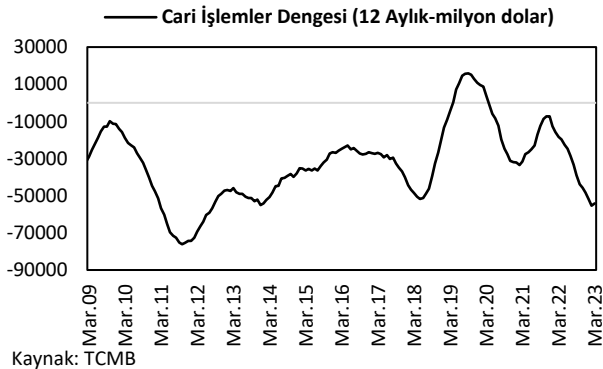
İthalat-İhracat

Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

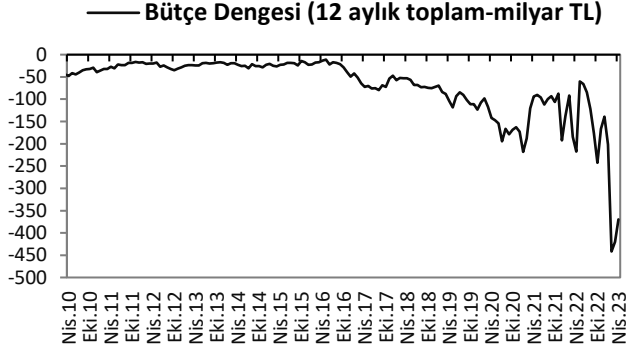

Sermaye ve Finans Hesabı

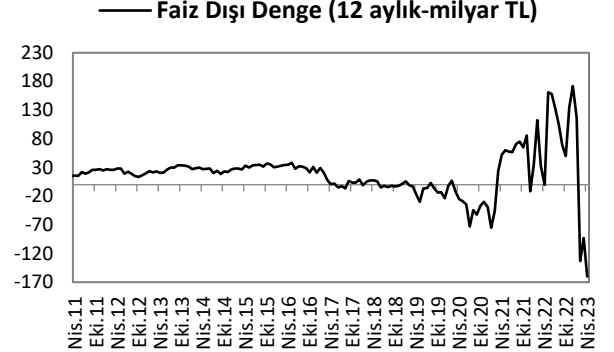

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

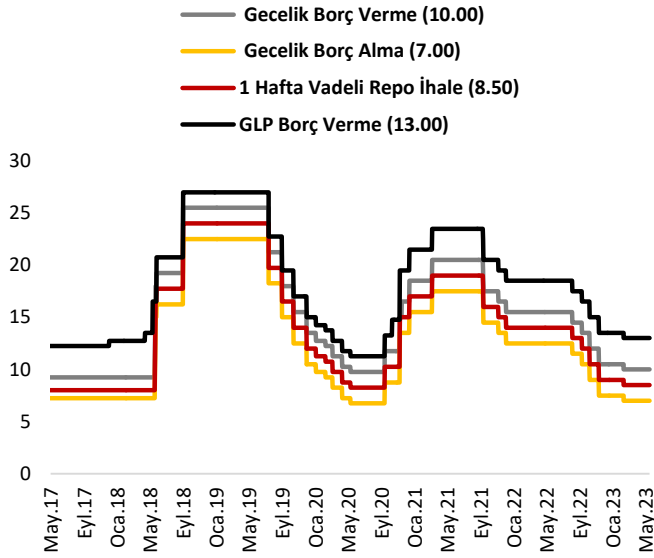
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	15,006,574 (2022)	5.6 (2022)	10.0 (Mart 2023)	-0.08 (Mart 2023)	76 (Mayıs 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Nisan)	43.68	45.48	52.11		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (19.05.2023)	3,617,979	9,516,065	9,638,025	363,935	58,825
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (29.05.2023)	7.00	10.00	8.50		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-4.5 (Mart 2023)	31.9 (Mart 2023)	23.6 (Mart 2023)	-8.3 (Mart 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,485.6		
2022	1,905.3	2,128.9	2,522.2		
Son Yayınlanan	2,292.9 (Nisan 2023)	2,295.2 (Nisan 2023)	2,522.2 (2022-IV)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Nisan)	110.71	93.79	-16.92	1.66	
2022 (Nisan)	214.3	164.1	-50.2	-31.0	
2023 (Nisan)	400.4	268.0	-132.5	-98.0	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	0.93 (2022)	31.7 (2022)	-5.2 (2022)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriş	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.